

ĪSUMĀ

Ungārijas premjerministru Viktoru Orbānu Starptautiskā preses un vārda brīvības organizācija "Reportieri bez robežām" (RSF) iekļāvusi "preses brīvības ienaidnieku" sarakstā. Šī ir pirmā reize, kad RSF atzinusi valdības vadītāju no kādas Eiropas Savienības valsts par "preses brīvības ienaidnieku". "Kopš Viktoru Orbāns un viņa partija "Fidesz" nāca pie varas 2010. gadā, viņi soli pa solim ir pakļāvuši Ungārijas mediju telpu savai kontrolei," pirmsdien Berlīnē paziņojusi RSF. "Preses brīvības ienaidnieku" sarakstā iekļauti 37 valstu un valdību vadītāji, kas iemieso nežēlīgu preses brīvības apspiešanu sevišķi radikālā veidā.

Ēģiptes varas iestādes panākušas vienošanos strīdā par Suecas kanāla nobloķēšanu, ko martā izraisīja konteinerkuģis "Ever Given". Tā īpašnieks, Japānas uzņēmums "Shoei Kisen Kaisha", norāda, ka varas iestādes arestu konteinerkuģim atcels trešdien. Sīkāku informāciju par panākto vienošanos ar Suecas kanāla pārvaldi uzņēmums gan neatklāj. Ēģiptes varas iestādes aprīlī pieprasīja kompensāciju 916 miljonu dolāru apmērā, kas vēlāk tika samazināta līdz 550 miljoniem dolāru.

Filipīnu dienvidos svētdien nolaišanās laikā avarējusi militārā lidmašīna ar 96 cilvēkiem, no kuriem 52 gājuši bojā, ziņo amatpersonas. Transporta lidmašīna C-130 nolaišanās laikā Džolo salā palidojusi garām skrejceļam. No degošās lidmašīnas vraka izglābušies cilvēki nogādāti tuvējā slimnīcā. Daži karavīri pazuduši bez vēsts. Lidmašīna ar trim pilotiem un pieciem apkalpes locekļiem veda pasažierus, kas nesen bija pabeiguši pamata militārās apmācības un tika sūtīti uz Džolo salu, lai pievienoties īpašo uzdevumu spēkiem, kas cīnās ar terorismu.

ŠAJĀ DIENĀ

6. jūlijā

1253. Mindaugu kronēja par Lietuvas karali.

1785. Par Amerikas Savienoto Valstu monetāro vienību pasludināja dolāru.

1885. Luijs Pastērs veiksmīgi testēja savu vakcīnu pret trakumsērgu, par pacientu izmantojot suņa sakostu zēnu.

1971. Miris amerikāņu džeza mūziķis Lūiss Ārmstrongs.

1994. ANO miera balvu kopā saņēma Izraēlas premjerministrs Ichaks Rabins un Palestīniešu atbrīvošanas organizācijas priekšsēdētājs Jasirs Arafats.

SAGATAVOJIS PAULS KAUFMANIS.

Lai mācītos klātienē, jāvakcinējas 80% pedagogu

Lai septembrī mācības varētu organizēt klātienē, pret Covid-19 vajadzētu savakcinēt vismaz 80% pedagogu, vakar intervijā LTV raidījumā "Rīta panorāma" sacīja izglītības un zinātnes ministre Anita Muižniece. Ministre pastāstīja, ka līdz 30. jūnijam vakcinēti 53% pedagogu, no tiem 41% – bērnu-dārzos, 56% – vispārējā izglītībā un 74% augstākajā izglītībā.

"Es domāju, ka līdz septembrim ir iespējams sasniegt maksimāli lielu vakcinācijas aptveri pedagogu vidū. Esam sagatavojuši priekšlikumus, kā motivēt vakcinēties pedagogu šaubīgo daļu. Tas ir skaidrošanas darbs, jo visiem ir jāapzinās, ka pats svarīgākais ir rudenī nodrošināt

izglītības procesu klātienē," sacīja ministre. Tomēr uz jautājumu, vai pedagogiem vajadzētu noteikt obligātu vakcināciju, ministre atbildēja, ka izglītības nozarē strādājošie jau vakcinējas aktīvāk, ņemot vērā to, ka pedagogu vakcinācija tika sākta aprīlī, proti, tikai pirms vairāk nekā diviem mēnešiem. "Tāpēc obligāto vakcināciju izvēlēsimies vien kā galējo rīcības scenāriju, kad jutīsim, ka pedagogu vakcinācijas temps samazinās," piebilda ministre.

Latvijas Izglītības un zinātnes darbinieku arodbiedrības (LIZDA) vadītāja Inga Vanaga cer līdz ar šonedēļ gaidāmo valdības sēdi gūt skaidrību par nosacījumiem klātienē mācību atsākšanai rudenī. Vanaga intervijā Latvijas

Radio puda, ka izglītības nozarē strādājošajiem patlaban ir nepieciešama skaidrība, lai saprastu, vai rudenī varēs strādāt tikai personas, kuras saņēmušas vakcīnu pret Covid-19, vai varbūt vakcinēšanās pretiniekiem jārēķinās ar papildu izdevumiem, lai regulāri veiktu testus pret Covid-19.

LIZDA vadītāja norādīja, ka pati ir potējusies pret Covid-19, bet kopumā pedagogu vidū valda atšķirīga attieksme pret vakcinēšanos. Vanaga pagaidām neatbalstītu prasību visiem izglītības darbiniekiem obligāti vakcinēties pret Covid-19. Viņasprāt, pedagogu vakcinācijai vajadzētu palikt brīvprātīgai, taču būtu jāveic pamatīgāks skaidrojošais darbs, lai kļiedētu ar potēšanos saistītās

bažas. Vaicāta par galvenajiem iemesliem, kāpēc liela daļa pedagogu nevēlas vakcinēties pret Covid-19, LIZDA vadītāja atbildēja, ka tam par iemeslu visbiežāk ir "ļoti individualizēts informācijas trūkums, kas vairāk saistās ar katra cilvēka individuālo veselības situāciju". "Ja cilvēkam ir viena, otra, trešā veselības problēma, tad viņam gribas saņemt skaidru un nepārprotamu atbildi, kā šīs veselības problēmas sadzīvos ar vakcīnu," skaidroja Vanaga. Viņa norādīja, ka atbildes uz šiem jautājumiem var vaicāt ģimenes ārstam, taču nereti arī ģimenes ārsts iestājas pret vakcinēšanos, bet taujāšana pēc speciālista padoma ir saistīta ar papildu laika un finanšu resursiem.▶

Ventspils mēra amatā ievēlē Jāni Vītoļiņu

Pirmdien pirmās jaunā sasaukuma Ventspils domes sēdes turpinājumā par domes priekšsēdētāju ievēlēts partijas "Latvijai un Ventspilij" valdes priekšsēdētāja vietnieks un līdzšinējais pilsētas mēra Aivara Lemberga pirmais vietnieks Jānis Vītoļiņš, aģentūru LETA informēja domē. Amatam tika virzīts Vītoļiņš un Jaunās konservatīvās partijas Ventspils nodaļas vadītājs Bruno Jurševics. Balsojot ar vēlēšanu zīmēm, **ar septiņām balsīm "par" un pieciem deputātiem atturoties, par priekšsēdētāju tika ievēlēts Vītoļiņš.** Politiski amatā atbalstīja kolēģi no "Latvijai un Ventspilij", kā arī vienīgais domē ievēlētais Nacionālās apvienības

deputāts Kārlis Vočtavs. Jurševica kandidatūru priekšsēdētāja amatam atbalstīja pieci domnieki, seši balsoja pret, bet viens balsojumā atturējās. Jau vēstīts, ka Ventspilī 1. jūlijā neizdevās ievēlēt pašvaldību vēlēšanās uzvarējušā saraksta līderi, apcietinājumā esošo domes priekšsēdētāja amata kandidātu Lembergu, tādēļ domes sēde tika pārtraukta. Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs Artūrs Toms Plešs iepriekš skaidroja, ka apcietinājumā esošam cilvēkam ir liegtas tiesības piedalīties domes sēdēs. Tāpat liegts lietot internetu, datoru, mobilo un citas ierīces. Lembergam bija tiesības kandidēt vēlēšanās, jo nav stājies spēkā notiesājais spriedums.▶

Karavīri bēg uz Tadžikistānu

Agrā pirmdienas rītā uz kaimiņos esošo Tadžikistānu pārbēguši vēl vairāk nekā tūkstoš afgāņu karavīru, ziņo Tadžikistānas Nacionālās drošības komiteja. Turpinoties ASV un citu Rietumvalstu karaspēka izvešanai no Afganistānas, **pēdējo nedēļu laikā talibi valsts ziemeļos izvēršusi vairākas liela mēroga uzbrukuma operācijas, kurās nemiernieku rokās nonācis arī galvenais robežšķērsošanas punkts uz robežas ar Tadžikistānu.** Pēc kaujām ar talibiem, kas notikušas naktī uz pirmdienas, uz Tadžikistānu, "glābjot savu dzīvību", pārbēguši 1037 valdības karaspēka karavīri, paziņojusi Tadžikistānas Nacionālās drošības komiteja. Paziņojumā, kuru izplatījusi oficiālā ziņu aģentūra "Khover", teikts, ka talibu kontrolē tagad nonākuši seši rajoni Badahšānas provincē, kas atrodas valsts ziemeļaustrumos.▶

Prognozē strauju pārtikas cenu kāpumu

Nemot vērā, ka ir paziņots par gāzes un elektrības cenu milzīgu kāpumu, plānoto darbaspēka izmaksu pieaugumu un citus apstākļus, nākas secināt, ka turpmāk sagaidāms nevis mērens, bet gan salīdzinoši straujš un šokējošs pārtikas cenu pieaugums, prognozēja Lauksaimniecības tirgus veicināšanas centra vadītāja Ingūna Gulbe. Lauksaimniecības tirgus veicināšanas centrā aģentūru LETA informēja, ka **gada otrajā ceturksnī notikušas būtiskas cenu svārstības augļiem un dārzeņiem.** "Gan Latvijā, gan Eiropā iepriekšējā sezonā bija labas dārzeņu ražas, bet pieprasījums Covid-19 dēļ

samazinājās, kas izsauca dārzeņu cenu ievērojamu kritumu," komentēja Gulbe, piebilstot, ka, tirgū ienākot jaunajai ražai, cenas ir būtiski pieaugušas. Tāpat viņa skaidroja, ka pērnā gada beigās visā Eiropā bija dramatisks iepirkuma cenu kritums cūkgaļai un liellopu gaļai, kas vēl joprojām ir redzams ar zemākām gaļas un gaļas produktu cenām Latvijas veikalos. Gulbe sacīja, ka pasaulē ir augušas cenas labībai, eļļai un cukuram, kas ir izejvielas daudzu pārtikas produktu ražošanā. Pieaugušas ir degvielas cenas un konteineru pārvadājumu izmaksas, kas redzamas produktu cenās veikalos.▶

FOTOFAKTS

ŠOVS

Ķīnā skatītāji veldzējas peldbaseinā un vēro lidojošā dēļa priekšnesumu.

FOTO – STR/AFP/LETA